

ODYSSÉ

SVENSKA KRYSSARKLUBBENS MEDELHAVSSEGLARE — nr 2/2021

BARN OMBORD

Naturligtvis ska nalle vara med

- Inte visste jag att du har en nalle på din båt Eva, utbrister Mila som med en femåring full energi far omkring på upptäcksfärd ombord på Sally.
- Naturligtvis ska nalle vara med på vår långsegling, han har ju varit med hela livet, säger Eva.

TEXT: EVA OCH HÅKAN LANDBERG, BILD: MATTIAS SAHLÉN

Vi träffade familjen Sahlén flera gånger under vintern 2019/20 och har sedan dess haft kontakt. Vi hade mycket trevligt tillsammans och vi, som numera är både mor- och farföräldrar, blev nyfikna på hur det var att segla långt med barn.

Hanna och Mattias med barnen Ellis 7 år och Mila 5 år lämnade hemmahamnen i Karlskoga i juni 2019 för ett års segling till och i Medelhavet med sin Vinga 87 Essy. De är nu tillbaka i vardagen.

– Essy är såld, men vi har nog snart en ny båt säger Mattias. Familjen har inte tappat sitt intresse.

Vi tycker det är trångt på Sallys 39 fot men familjen Sahlén var fullt tillfreds med tio fot mindre. Ofta minst i hamnarna i Medelhavet.

– Ett nöje var att gå och drömma om alla stora yachter men faktum är att vi kände "fan vad skönt att ha en liten och smidig båt" säger Mattias. Inte minst när det kom till att betala hamnavgifterna. Är båten under tio meter blir det avsevärt billigare än för många andra.

Oftare glada än ledsna

På Ibiza till exempel som är känt för att vara dyrt i hamnarna låg Essy med tjugo minuters promenad från gamla stan för 70 kr per natt inklusive el och vatten. Så de var oftare glada över att ha en liten båt än vad de var ledsna över att inte ha en större.

Man ser väldigt många stora dyra fina

båtar som försökte lägga till i kraftig vind och det går sällan bra. Om det går snett med vår båt kan vi ofta med hjälp av handkraft och genom att kasta tampar till folk på bryggorna se till att vi kommer på plats utan att förstöra något på varken vår eller andras båtar säger Mattias. Försök att putta ifrån eller ta spjörn mot bryggan med en 15 tons båt, då blir det ofta skador. Man har inget att sätta emot en stor båt.

Storleken påverkar naturligtvis också ekonomin, inte minst när man är i början av karriären som Hanna och Mattias. De hade sparat ihop 230.000 kr och hade dessutom inkomster från uthyrningen av huset. Det klarade de sig gott på.

De ankrade när vädret tillät och seglade när vindarna tillät, men det blev en hel del motorgång och självklart en hel del hamnätter. De åt på restaurang när de kände för det, kanske två-tre gånger i veckan, och gjorde utflykter mm. De stora utgifterna var hamnavgifter, mat & dryck, bränsle och diverse utflykter. De snittade 15-20 000 i månaden på utgifter utan att känna att de snålade.

Billigare med lockdown

Att ligga ankrad i en vik under 70 dagars karantänperiod och sedan segla hem genom ett nedstängt Europa innebar nära noll i hamnavgifter och restaurangbesök. Det sparade ofrivilligt in hel del pengar. Mattias uppskattar att de bara gjorde av med två tusen kronor i april.

För att kunna slappna av med uthyrningen av huset såg de till att hitta hyresgäster som de kände att de kunde lita på. De hade också ett kontrakt som sa att om någonting, tex kylskåp eller spis eller tvättmaskin, gick sönder så skulle hyresgästerna köpa nya grejer. Dessa skulle sedan kunna köpas ut eller tas bort i husägarens val.

Hur gick det för barnen med skolan?

– Vi planerade vår långsegling i god tid före avresan berättar Hanna. Mila var fortfarande i dagisålder när vi lämnade. När vi kom hem så det var inga konstigheter att börja förskolan.

Tjuvstartade skolgången

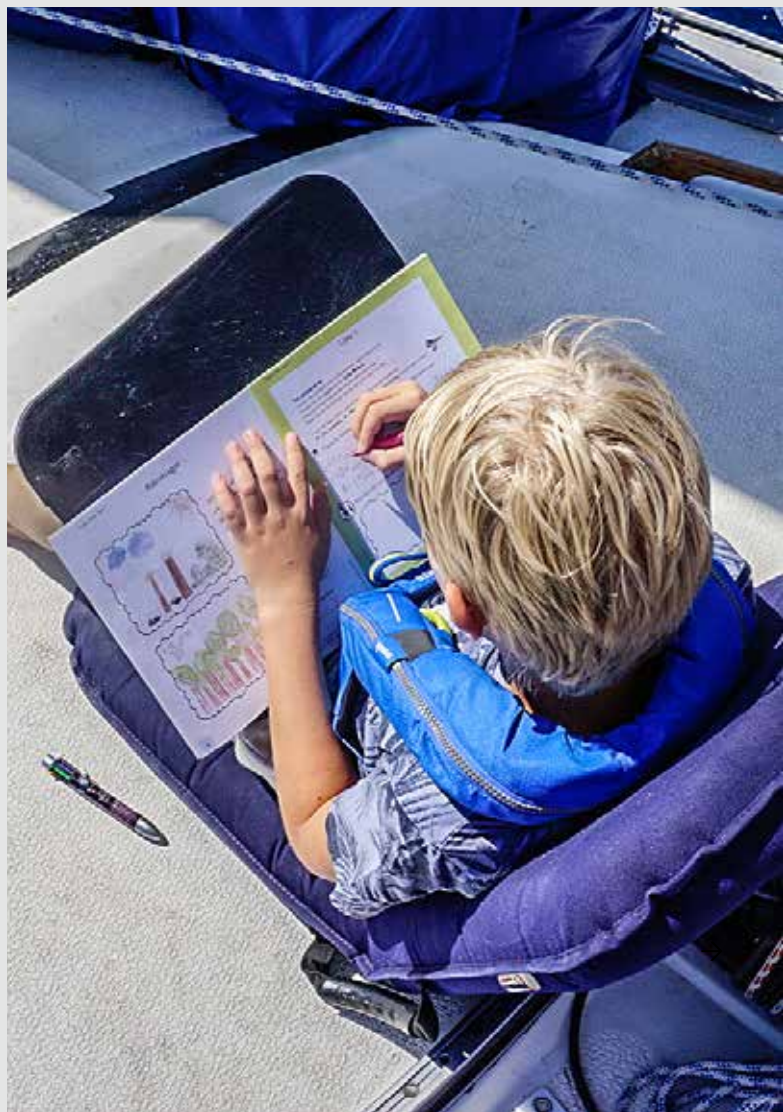
Skolgången för Elias löstes genom att han började i förskoleklass ett år för tidigt. Han fortsatte sedan årskurs 1 ett år för tidigt. Efter skolavslutningen började ett års långsegling. De var tillbaka så att Elias kunde börja årskurs 2 tillsammans med sin ordinarie årskull.

Vi höll igång med lite medköpta matteböcker och dagbokskrivning och det fungerade väldigt bra ombord.

– Skönt att slippa hemskolning på båten och att ha en läroplan att följa, säger Hanna som själv är lärare.

Hade barnen långtråkigt?

– Inte alls, säger Hanna och Mattias. Vi försökte engagera dem i seglingen och allt som vi pysslade med, laga mat och frukost. Pressa egen apelsinjuice var de t ex ofta med och gjorde. Vi spelade brädspel, →

kort, och gjorde skuggteater på kvällarna, men det var också väldigt mysigt och bara sitta och prata.

Självklart blev det en hel del film och spel på surfplattor.

– Vi försökte begränsa det till slussningar eller tilläggningar. Dock är vi inga supermänniskor så det kunde absolut bli en del surfplatta på dagarna också, berättar Hanna och Mattias.

Språken inga problem

Barn är barn. Språkbarriärer var inga större problem. De hade under långseglingen tyska, japanska, schweiziska, irländska, engelska, spanska och svenska barn ombord. Det finns många barnfamiljer ute på haven. Flera av dem träffade familjen flera gånger i olika hamnar, vilket var väldigt roligt.

De flesta båtbarn på haven lever samma liv, med tidvis längre perioder utan att se andra barn, så de är väldigt leksugna när de får syn på nya barn och blir vänner väldigt fort.

Barnen deltog i planering och hade full koll på vilka länder som skulle besökas. Det var på deras initiativ som familjen bestämde sig för att "städa upp" i haven genom att plocka upp all plast som kom flytande.

Lika bra slussfranska

När familjen seglade hjälpte barnen till med att hissa segel, plocka upp fendrar och andra uppgifter. Elias favoritsyssla var att snorkla ner och kolla att ankaret satt som det skulle när man hade lagt till i någon mysig ankarvik. Självklart var barnen även med och styrde ibland.

Elias ropade till och med upp några

franska slussar på VHFen och bad dem på franska att öppna slussen. Det var en fras som barnen hörde de vuxna säga tiotals gånger per dag så helt plötsligt kunde båda barnen lika bra slussfranska som mamma och pappa.

Hanna och Mattias tror att det är viktigt att engagera barnen i seglingen för att de inte bara ska sitta med surfplattorna hela dagarna när det blir långa dagar till havs. De tycker även att det är viktigt att båda barnen vet vad som gäller i nödsituation, att de kan stänga av motorn, ropa på hjälp på kanal 16 eller ringa 112 och att styra båten hyfsat. Barnen hade också koll på hur nödsändare, nödraketer och brandsläckare fungerar om något skulle hända.

– Ibland är det helt fantastiskt med surfplattorna också, erkänner föräldrarna. Till exempel vid krängliga tilläggningar eller tränga slussar. Då fick de alltid surfa loss och spela hur mycket de ville.

Grottor, delfiner och en vild haj

– Karantän i Santa Ponsa var fint men tråkigt med Corona och att vi inte fick utforska mer, berättar Elias.

Att vara på mitten av havet utan att se land, alla delfiner som kom och besökte oss, att utforska grottor och att se en vild haj var andra favoriter.

Mila berättar om när de var i alla grottor, att se en val och julafton på båten i Benalmadena som sina bästa minnen.

Har ni några tips till andra barnfamiljer?

– Vi kan verkligen rekommendera alla att dra på långfärd med barnen, säger Hanna och Mattias. Barnen växer och lär sig väldigt mycket för livet genom att leva

ett betydligt mer primitivt liv än vad de är vana vid.

– Mila var fyra år när vi stack, Elias sju. En väldigt bra ålder tyckte vi, skolmässigt inte minst, men även för att de var gamla nog att ta ett visst ansvar. Barn är väldigt anpassningsbara, faktum är att de gnällde mycket mindre än vad vi gjorde.

Prata i förväg!

Bästa tipset för att få barnen att känna sig trygga ombord är att prata igenom vad som kan hända innan så att de vet vad de ska göra om något händer.

Familjen hade aldrig seglat på öppet hav de stack på sin långtur från Kristinehamn i Vänern via kanalerna till södra Spaniens medelhavskust och tillbaka.

– Vi ångrade oss inte en sekund! 🍷

EVA OCH HÅKAN LANDBERG har seglat tillsammans sedan 1999, sedan 2013 sin CR 390 Sally. Sommaren 2015 gjorde de "England runt på 80 dagar". I april 2017 lämnade de Sverige för Medelhavet. Efter tre och ett halvt år är de nu hemma i Sverige igen och planerar nya seglingar. Du kan följa deras äventyr på bloggen www.seglingsresor.se.